

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๒๔/ว ๗๗๙

สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี
ต.เสเม็ด อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี ๒๐๐๐๐

๗๗ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ประชาสัมพันธ์ ๖ มาตรการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๒๒๔

จำนวน ๑ ฉบับ

ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖

พร้อมหนังสือฉบับนี้ สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงาน กศน.
ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๒๒๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖ เรื่อง ประชาสัมพันธ์ ๖ มาตรการป้องกันโรค
อาหารเป็นพิษในสถานศึกษา มาเพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งบุคลากรในสังกัดทราบต่อไป

ลังเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

๒๕-๔๔

(นางสาวบัวทิتا วงศ์ฤทธิ์)

รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี
รักษาระบบในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐-๓๘๒๘-๗๑๔๘, ๐-๓๘๒๗-๗๕๔๒

โทรสาร ๐-๓๘๒๗-๓๗๘๘

อีเมลล์ cbi_nfedc@nfe.go.th

สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี
เลขที่รับ..... ๐๘๐
วันที่..... ๑๒ ม.ค. ๒๕๖๐
เวลา..... ๑๔.๐๙
มอบหมายดังนี้
☐ อำนวยการ
☐ ดูแลอาคาร
☐ ตั้งและจัดระบบ
☐ ดำเนินการตามอธิการห้องเรียน
☐ ดำเนินการด้านกายภาพ
☐ นิเทศติดตามประเมินผล

ที่ ศธ ๑๗๑๐.๐๔/๑ ๒๕๖๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๐

สำนักงาน กศน.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามอธิการห้องเรียน
กทม. ๑๐๓๐๐

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ มาตรการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดทุกแห่ง/กทม.

สิ่งที่ส่งมาด้วย สื่อมาตราการ แนวทาง ความรู้เรื่องการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แจ้งว่า กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันการเกิดโรคติดต่อทางอาหารและน้ำร่วมกับสถานศึกษามาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะโรคอาหารเป็นพิษ ซึ่งพบผู้ป่วยได้ตลอดทั้งปีและทุกกลุ่มวัย เน้นกลุ่มวัยเรียนที่มักพบการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในสถานศึกษา จึงทำให้พบผู้ป่วยเป็นกลุ่มก้อน เมื่อจากมีการรับประทานอาหาร และน้ำร่วมกัน จึงได้จัดสื่อมาตราการ แนวทาง ความรู้เรื่องการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาทราบถึงมาตรการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในสถานศึกษา ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคอาหารเป็นพิษในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการนี้ สำนักงาน กศน. ขอให้ท่านประชาสัมพันธ์สื่อมาตราการ แนวทาง ความรู้เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ ให้สถานศึกษาในสังกัดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

Onchan

(นายชัยพัฒน์ พันธุรัตน์สกุล)

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตร
รักษาภาระงานแผน เลขาธิการ กศน.

กลุ่มส่งเสริมกิจกรรมการศึกษาและเครือข่าย

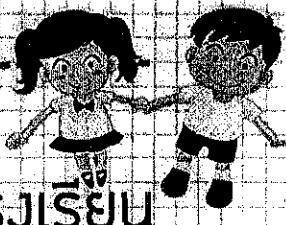
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๑๗๗๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๘๕๕

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

6 มาตรการ ป้องกัน ควบคุมโรคอาหารเป็นพิษในโรงเรียน

1 การจัดระบบฐานอาหารภายในโรงเรียน

ตู้เย็น - น้ำ อาหารสดปั้น
ห้องเย็น 60 ชั่วโมง

อาหาร เครื่องดื่ม พากานักเรียน
และผู้มาเยือน ที่น้ำ น้ำดื่ม น้ำผลไม้

ตู้เย็น ห้องเย็น
ห้องเย็น S.C.

ตู้เย็นสำหรับปั้น
ห้องเย็น 7-10°C

ห้องเย็นสำหรับปั้น
ห้องเย็น 7-10°C

บันทึกข้อมูล
อาหารบรรจุถุง

3 การจัดอาหาร

อาหารบรรจุถุง

4 การจัดอาหารกลางวัน ตามเวลาของอาหารกลางวัน

5 ผักผลไม้

6 การประยุกต์ใช้สีสอด ฯ และการซ้อมรายการเดินทาง เชิงพาณิชย์ ห่วงโซ่อุปทานอาหารในโรงเรียน

แผนกสื่อสารมวลชน
ศูนย์เฝ้าระวังและเฝ้าระวังโรค

แผนกสื่อสารมวลชน
ศูนย์เฝ้าระวังและเฝ้าระวังโรค

แผนกนักวิเคราะห์ภัย
ศูนย์เฝ้าระวังและเฝ้าระวังโรค

แผนกนักวิเคราะห์ภัย
ศูนย์เฝ้าระวังและเฝ้าระวังโรค

แผนกนักวิเคราะห์ภัย
ศูนย์เฝ้าระวังและเฝ้าระวังโรค

แผนกนักวิเคราะห์ภัย
ศูนย์เฝ้าระวังและเฝ้าระวังโรค

แผนกนักวิเคราะห์ภัย
ศูนย์เฝ้าระวังและเฝ้าระวังโรค

แผนกนักวิเคราะห์ภัย
ศูนย์เฝ้าระวังและเฝ้าระวังโรค

๖ มาตรการป้องกันโรคอาหารเป็นพิษในสถานศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคอาหารเป็นพิษในสถานศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดปัญหาการเกิดโรคอย่างจริงจังและต่อเนื่อง บุคลากรทางการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ดี เช่น การล้างมือ ให้สะอาด การเลือกบริโภคอาหารปลอดภัย ไม่เก็บพิษพิษมารับประทาน โดยดำเนินการตาม ๖ มาตรการดังต่อไปนี้

๑. การจัดระบบสุขาภิบาลอาหารในสถานศึกษา
๒. การเก็บรักษาเนมในอุณหภูมิที่เหมาะสมตามชนิดของเนม

๓. อาหารบริจาค

๔. อาหารในกรณีนักเรียนเข้าค่ายหรือทัศนศึกษา

๕. พืชพิษ

๖. การประสานส่งต่อ และการสื่อสารความเสี่ยงเมื่อพบเด็กป่วย หรือเกิดเหตุการณ์ระบาดในสถานศึกษา

มาตรการที่ ๑ การจัดระบบสุขาภิบาลอาหารในสถานศึกษา

ครุภัยความสำคัญในการจัดระบบโรงอาหารในสถานศึกษา โดยกำกับดูแลตามให้ผู้ประกอบการนักการการโรง ฯลฯ ได้ดำเนินการตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

๑.๑ สถานที่ปูปูกระสอบ รับประทานอาหารและบริโภคทั่วไป

- สะอาด เป็นระเบียบ มีการระบุรายการอาหาร กลิ่น ควรน้ำดี
- ที่นั่งทำด้วยวัสดุถาวร แข็งแรง เรียบ สะอาด
- เตรียมและปรุงอาหารสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร
- โต๊ะ เก้าอี้ สะอาด แข็งแรง ล้วนเป็นระเบียบ

๑.๒ อาหาร น้ำดื่ม น้ำแข็ง เครื่องดื่ม

- วางสูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร
- อาหารและเครื่องดื่มน้ำบรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน เช่น อ. มอก. หรือ ชาลิต
- อาหารสด เช่น เม็ดสัตว์ ผัก ผลไม้ มีคุณภาพดี แยกเก็บเป็นสัดส่วน เก็บไว้ในอุณหภูมิที่เหมาะสม และต้องล้างให้สะอาดก่อนนำมาปรุง
- อาหารแห้ง เช่น ถั่ว พริกแห้ง มีคุณภาพดี ไม่เข้มด้วยอายุ เก็บไว้ในอุณหภูมิที่เหมาะสม
- อาหารกระป๋อง บรรจุภัณฑ์มีสภาพดี ไม่หมดอายุ เก็บไว้ในอุณหภูมิที่เหมาะสม
- อาหารปรุงสุกแยกเก็บจากอาหารดิบในภาชนะที่สะอาด มีการปกปิด และไม่ปรุงประกอบทึ่งไว้นาน เกิน ๒ ชั่วโมง ก่อนนำไปรับประทาน
- เก็บตัวอย่างอาหารที่ปรุงให้นักเรียนรับประทานทุกวัน (ระบุวัน เวลา) ไว้ในตู้เย็นอย่างน้อย ๑ วัน (กรณีเจ็บป่วยตัวอย่างอาหารอุจจาระร่วงสามารถนำตัวอย่างอาหารส่งตรวจเพื่อหาเชื้อ ก่อโรคได้)
- น้ำดื่ม เครื่องดื่ม น้ำผลไม้ ใส่ภาชนะที่สะอาด มีฝาปิด มีก๊อกหรือหางเทรินน้ำ หรือมีอุปกรณ์ที่มีด้านล่างหัวหัวตักโดยเฉพาะ
- น้ำแข็งบริโภค บรรจุในภาชนะสะอาด มีฝาปิด มีอุปกรณ์ที่มีตัวสำหรับคีบหรือตักโดยเฉพาะ และต้องไม่มีลิ้งของอื่นชั่งรวมไว้

๑.๓ ภาระน้ำอุปกรณ์

- ล้างภาระน้ำอุปกรณ์ด้วยวิธีการอย่างน้อย ๒ ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ ๑ ล้างด้วยน้ำยาล้างภาระ และขั้นตอนที่ ๒ ล้างด้วยน้ำสะอาด ๒ ครั้ง หรือล้างด้วยน้ำไหล และอุปกรณ์การล้างต้องสูงจากพื้น อย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร
- ข้อนี้ ส่อไป ดังเกี่ยบ ว่างด้ึงเอาด้ามขึ้นในภาระน้ำอุปกรณ์ ประสาทหรือว่างเป็นระเบียบในภาระน้ำอุปกรณ์ การล้างต้องสูงจากพื้น อย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร
- เชียง มีดต้องมีสภาพดี แยกใช้เฉพาะอาหารสุกและอาหารดิบ (ป้องกันการปนเปื้อนเชื้อก่อโรคอาหาร เป็นพิษระหว่างอาหารดิบและอาหารสุก)
- ทำความสะอาดเชียงและมีดทุกครั้งหลังการใช้งาน เชียงไม่มีอาการผื่นแดงเพื่อป้องกันเชื้อร้า เก็บใบพืช ป้องกันแมลงและพาหะนำโรค หรือมีฝาปิดครอบ

๑.๔ การรวมขยะและน้ำโสโครก

- ใช้ถังขยะที่ไม่ร่วมมือ และมีฝาปิด
- หอนหรือร่างร่างบาน้ำมีสภาพดี ไม่แตกร้าว ร่างบาน้ำจากห้องครัว และที่ล้างภาระน้ำอุปกรณ์ ลงถุงห้องบาน้ำหรือแหล่งม้ำบำบัดได้ดี และห้องน้ำร่างบาน้ำเสียลงถุงห้องบาน้ำสาธารณะโดยตรง

๑.๕ ห้องน้ำ ห้องส้วม

- สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีแมลงพาหะนำโรค มีน้ำใช้เพียงพอ อยู่ห่างจากแหล่งน้ำและสถานที่ ปรุงปรุงก่อนอาหารอย่างน้อย ๓๐ เมตร

๑.๖ ผู้สัมผัสอาหาร (เตรียม ปรุงประกอบ เสิร์ฟ)

- แต่งกายสะอาด สวมเสื้อผ้าแขนยาว สวมผ้ากันเปื้อน ใส่หมวกหรือเบ็ทคลุม เก็บผมเรียบร้อย ตัดเล็บให้สั้น ไม่สุมแหงน หรือนาฬิกาข้อมือ ไม่ไว้หนวดไว้เครา ไม่สูบบุหรี่ขณะปฏิบัติหน้าที่
- มีสุขอนามัยดี ไม่เป็นโรคติดต่อ ไม่เป็นโรคผิวหนัง หากเจ็บป่วยต้องออกจากงานจนกว่าจะหายดี ปรุงประกอบ หรือเสิร์ฟอาหาร สำหรับผู้ป่วยประจำบ้านหรือสัมภาระประจำบ้าน
- ล้างมือด้วยสบู่และน้ำให้สะอาดทุกครั้งก่อนปรุงประกอบหรือสัมผัสอาหาร
- อาหารปรุงสุก ใช้อุปกรณ์คีบ ตัก หรือ盛จานด้วยมือ ไม่ใช้มือสัมผัสโดยตรง

มาตรการที่ ๒ การเก็บรักษาในอุณหภูมิที่เหมาะสมตามชนิดของนม

๒.๑ การตรวจรับนม

- มีการตรวจสอบบรรจุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ไม่บวม หรือมีรอยร้าว ฉีก ขาด สัตว์กัดแทะ
- มีการตรวจเช็ควันหมดอายุของนม
- มีการสูตรตรวจสอบคุณภาพนม

๒.๒ การขนส่งและการเก็บรักษาในมีคุณภาพ

- นำพาสจ่อริฟส์
- รถขนส่งเป็นห้องเย็น มีการควบคุมอุณหภูมิภายในรถไม่ให้เกิน ๕ องศาเซลเซียส
- เก็บนมไว้ในถุงเย็นหรือถังแข็งที่มีน้ำแข็งสะอาด อุณหภูมิไม่เกิน ๕ องศาเซลเซียส และไม่แข็งอันเป็น น้ำแข็ง เช่น หิมะ น้ำแข็ง
- รถขนส่งมีหลังคาหรือสตูปิดคลุม ไม่ช้อนกอล่องกระดาษเกิน ๑๐ ชั้น
- สถานที่เก็บสะอาด ไม่เปียกชื้น ไม่ถูกแสงแดดโดยตรง มีการระบายน้ำอากาศที่ดี สามารถป้องกันสัตว์นำโรค
- วางบนชั้นสูงจากพื้นอย่างน้อย ๑๐ เซนติเมตร และไม่ควรขอนสูงเกิน ๕ ชั้น

๒.๓ การตรวจสอบคุณภาพน้ำมันก่อต้ม

- สักขยณบรรจุภัณฑ์อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ไม่บวม หรือมีรอยร้าว ฉีก ขาด สัตห์กัดแหะ
- ตรวจสอบวันหมดอายุ และสุ่มตรวจสอบคุณภาพน้ำมันให้เต็กลม สี กลิ่น รสไม่ผิดปกติ และไม่เป็นตะกอน
- น้ำก็เรียนไม่ใช้ปากดื่มน้ำจากถุงโดยตรง ควรใช้หลอดดูด หรือเทใส่แก้ว
- ให้นักเรียนดื่มน้ำให้หมดในคราวเดียว ไม่ควรเก็บไว้ดื่มต่อภายหลัง

มาตรการที่ ๓ อาหารบริชาต

- มีการจัดเก็บข้อมูลอาหารบริชาต เช่น ประเภทอาหาร วันเดือนปีที่บริชาต
- อาหารปรุงสุกมีรูป รส กลิ่น สี ไม่ผิดปกติไปจากเดิม
- ระยะเวลาสั่งปรุงสุกจนถึงเวลารับประทานไม่เกิน ๒ ชั่วโมง
- อาหารในบรรจุภัณฑ์มีคุณภาพดี ไม่มีรอยร้าว บุบ บวม หรือรอยสัตห์กัดแหะ ไม่หมดอายุ

มาตรการที่ ๔ อาหารในการสนับสนุนนักเรียนเข้าค่ายหรือห้องศึกษา

- อาหารกล่อง ต้องแยกอาหาร ผัก ผลไม้ ไม่ร้าบทับบนข้าว
- ให้นักเรียนรับประทานภายใน ๒ ชั่วโมงหลังปรุงสุก

มาตรการที่ ๕ พิชพิช

- กรณีมีพิชพิชในสถานศึกษา ต้องมีป้ายชื่อและคำแนะนำว่าเป็น “พิชพิชห้ามรับประทาน” และมีร้าว ล้อนพิชพิช
- มีกิจกรรมเรียนรู้เรื่องการป้องกันตัวเองจากพิชพิช

มาตรการที่ ๖ การประสานส่งต่อและการสื่อสารความเสี่ยงเมื่อพบเด็กป่วย หรือเกิดเหตุการณ์ระบาดในสถานศึกษา

- มีแผนกำกับที่ระบุผู้รับผิดชอบ ผู้เกี่ยวข้อง ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน
- มีผังการดำเนินงานติดไว้อย่างชัดเจน เพื่อสะดวกต่อผู้ปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุการณ์ระบาด
- มีคู่มือการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ระบาดในสถานศึกษาที่ชัดเจนและถูกต้อง
- มีการบันทึกภาวะอุบัติภัยนักเรียนในกรณีเจ็บป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษ
- มีระบบการแจ้งข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเมื่อเกิดเหตุการณ์ระบาดในสถานศึกษา
- มีการแยกนักเรียนป่วยไปห้องพยาบาลของสถานศึกษา สำหรับอาการ ดูแลวินิจฉัยเบื้องต้น และแจ้งผู้ปกครอง
- มีแนวทางการส่งต่อเมื่อพบเด็กป่วย หรือเกิดเหตุการณ์ระบาดในสถานศึกษา
- มีระบบการสื่อสารความเสี่ยงแก่ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ครู นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา